

4. Резолюция Генеральной Ассамблеи Организации Объединенных Наций 55/2. Декларация тысячелетия Организации Объединенных Наций. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://untreaty.un.org/ola/media/info_from_lc/A_55_2R.pdf
5. Доклад Секретариата. Гендерные вопросы, женщины и здоровье: проект стратегии / EB120/6 от 30 ноября 2006 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://apps.who.int/gb/ebwha/pdf_files/EB120/b120_6-ru.pdf
6. Решения. Протоколы заседаний. Всемирная организация здравоохранения. Исполнительный комитет. Сто шестнадцатая сессия. Женева, 26 – 27 мая 2005 г. / EB116/2005/REC/1. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://apps.who.int/gb/ebwha/pdf_files/EB116-REC1/B116_2005_REC1-ru.pdf
7. Sarah Payne. Каким образом системы здравоохранения могут содействовать достижению гендерной справедливости? [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0008/64943/E92846R.pdf
8. Рекомендация 1921 (2010) «Гендерное бюджетирование как инструмент сохранения здоровья женщин». [Электронный ресурс]. – Режим доступа : [http://www.coe.int/t/r/parliamentary_assembly/russian_documents/\[2010\] / %5BSkopje2010 %5D/Rec1921_rus.asp](http://www.coe.int/t/r/parliamentary_assembly/russian_documents/[2010] / %5BSkopje2010 %5D/Rec1921_rus.asp)

УДК 341.238(477+498)

Динис Г. Г., Закарпатський державний університет

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ РЕГУЛЮВАННЯ СУЧАСНИХ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН УКРАЇНА - РУМУНІЯ

Досліджується механізм міжнародно-правового регулювання міжнародних відносин Україна – Румунія у взаємозв'язку з регіональними інтеграційними процесами. Автор вважає, що сформований механізм міжнародно-правового регулювання двосторонніх відносин може слугувати дієвим критерієм аналізу прогнозованих можливостей правового врегулювання наявних проблем і попередження потенційних міжнародних конфліктів засобами міжнародного права.

Исследуется механизм международно-правового регулирования международных отношений Украина – Румыния во взаимосвязи с региональными интеграционными процессами. Автор утверждает, что сформированный механизм международно-правового регулирования двухсторонних отношений может служить действенным критерием анализа прогнозируемых возможностей правового урегулирования имеющихся проблем и предупреждения потенциальных межгосударственных конфликтов средствами международного права.

The subject of this research is acting mechanism of international legal regulating of international relations Ukraine – Romania in connection with the regional integration processes. The author argues that the acting status of the mechanism of international legal regulating of bilateral relations can serve as an effective criteria for predicting the legal capacity for regulating available problems and prevent potential interstate conflicts by the means of international law.

Міжнародні відносини Україна – Румунія викликають особливий науковий та практичний інтерес. Проблематика цих питань характеризується постійною увагою з боку вітчизняних і зарубіжних вчених, засобів масової інформації, політиків та ін. Аналіз сучасної проблематики міжнародних відносин Україна – Румунія обумовлює пошук відповідей на питання, пов'язані із сподіваннями акторів міжнародного права на ефективну протидію реальним викликам у сфері макро- та регіональної політики, економіки, гуманітарних питань, міжнародних відносин.

Актуальність постановки проблеми механізму міжнародно-правового регулювання міжнародних відносин Україна – Румунія в якості предмету наукового дослідження пов'язана з науковими та практичними інтересами, необхідністю формування адекватних правових механізмів для врегулювання конфліктних (спірних) питань на двосторонньому рівні.

Предметом наукових досліджень з названої проблематики в основному є історико-політичні, економічні, гуманітарні, територіальні аспекти двосторонніх відносин. Привертають увагу академічні праці, офіційні коментарі таких авторів, як В. В. Василенко, С. В. Віднянський, С. І. Григоришин, Т. Г. Гакман, І. Заяць, Є. Кіш, А. Круглашов і М. Герман, Т. Р. Кияк, А. А. Лошаков (Росія), О. Ю. Малиновська, О. Парфенов, Т. Г. Рендюк, Г. Вебер (H. Weber) (Німеччина), Б. Ауреску (Bogdan Aureescu), А. Северін (Adrian Severin) (Румунія), документальні матеріали та рішення міжнародних судових органів, тощо.

Генезис формування правової ідеології державності та реальні зміни у системі міжнародних відносин на європейському континенті кінця ХХ ст. (розпад СРСР, припинення функціонування Ради Економічної Взаємодопомоги (РЕВ) та блоку країн Варшавського Договору) визначив у юридичному плані директорію формування *differentia specifica* (характерних особливостей) статусу держав України і Румунії в євроінтеграційних та євроатлантичних процесах.

Вивчення міжнародно-правової проблематики міжнародних відносин Україна – Румунія свідчить, про те, що ці питання потребують проведення спеціальних правових досліджень системного характеру. На наш погляд, саме дослідження механізму міжнародно-правового регулювання двосторонніх відносин презюмує отримання точних

оцінок *de jure* статусу міжнародних відносин України – Румунія та прогнозованих можливостей правового врегулювання наявних проблем і попередження потенційних міжнародних конфліктів засобами міжнародного права.

Контекст розвитку міжнародних відносин Україна – Румунія після Другої світової війни в цілому характеризується поступальним рухом формування міжнародно-правової основи двосторонніх стосунків. Одночасно, за оцінками спостерігачів, попередній перелік проблемних питань, що ускладнюють добросусідські відносини, є досить обширним і включає: а) спори щодо проходження лінії державного кордону внаслідок зміни русла водних артерій; б) правові наслідки рішення Міжнародного Суду ООН щодо визначення статусу острова Зміїний і порядку делімітації континентального шельфу у Чорному морі; в) контрверсійні оцінки прав і свобод національних меншин відповідно в Румунії та Україні; д) правові, політико-економічні і екологічні наслідки введення в експлуатацію Україною судноплавного каналу у гирлі Дунаю; е) юридичні гарантії для іноземних інвестицій в обох країнах та інш.

Дослідження вітчизняних та зарубіжних наукових і документальних джерел, праць вчених, фахівців у сфері міжнародних відносин, культури, історії, економіки, політології та міжнародного права, на думку автора, формує підстави стверджувати, що причини існуючих і набутих міжнародних спорів Україна – Румунія в цілому обумовлені історичними обставинами походження і становлення основ державності для обох країн [1].

Сучасний статус міжнародної правосуб'єктності Румунії визначається тим, що країна є членом Європейського Співтовариства та НАТО, а також багатьох інших впливових міжнародних організацій, включаючи ООН, і наділена відповідним обсягом набутих міжнародних прав та відповідних зобов'язань, пов'язаних з членством у вказаних міжнародних організаціях. Відповідно ці правові обставини обумовлюють і становлення механізму міжнародно-правового регулювання двосторонніх відносин.

Юридичний статус суверенної держави Україна визначається також міжнародною правосуб'єктністю актора міжнародних відносин. У 1946 р. Україна, перебуваючи у складі федеративної держави СРСР, була одним із первинних співзасновників ООН, що створює підстави для міжнародно-правової аргументації *stricti juris* для визнання та підтвердження статусу самостійного суб'єкта міжнародного права. Після утворення ООН Українська РСР в якості самостійного суб'єкта міжнародного права стала членом Економічної і Соціальної Ради ООН, постійної Комісії ООН з прав людини, Міжнародної організації праці

(МОП), Комісії ООН з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО), Міжнародного Суду ООН, непостійним членом Ради Безпеки ООН (1948 – 1949, 1984 – 1985, 2000 – 2001 рр.). Україна брала активну участь у роботі повоєнних мирних конференцій: Паризької (1946 р.), Дунайської (1948 р.). Україна є також членом більш як сорока міжнародних організацій. У 1997 р. міністра закордонних справ України Г. Удовенка було обрано Головою 52-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН, яка увійшла в історію як «сесія реформ» [2].

У дослідженні «Тенденции и противоречия румынско-украинских отношений в период президентов И. Илиеску и Э. КонстантINESКУ» російський дослідник А. А. Лошаков пише: «Розвиток румуно-українських відносин в 1990-2004 рр. відбувався вельми суперечливо. В 1992 р. президент Румунії І. Ілієску відмовився визнати результати референдуму про незалежність України на північ Буковини і на південь Бессарабії... Окрім того, висловлювалася думка, що румунсько-українські кордони не гарантовані міжнародними договорами. Отже, кордони двох країн можуть бути переглянуті, оскільки на момент підписання документів Україна не була суб'єктом міжнародного права і не брала участі в їх підписанні» [3].

Про наявність достатніх підстав для визнання радянських республік України і Білорусії суб'єктами міжнародного права підтверджують представники американської доктрини міжнародного права Л. Генкін, Р. П'ю, О. Шахтер, Г. Сміт «...Білорусія і Україна, будучи частиною Радянського Союзу, мали достатній статус у 1945 р. для того, щоб стати членами статуту Об'єднаних Націй і приєднатися до договорів з контролю над озброєннями від свого імені в період між 1945 і до отримання незалежності» [4, 1043].

Проблематика правонаступництва нових незалежних держав щодо міжнародних договорів є актуальним предметом досліджень вітчизняних і зарубіжних вчених [5, 536-543]. Конвенційною основою правонаступництва України щодо договорів, як нової незалежної держави, утвореної в результаті територіальних змін внаслідок відокремлення частини території держави є Віденська конвенція про правонаступництво держав щодо договорів 1978р. [6].

Англійський вчений Я. Броунлі, розглядаючи питання правосуб'єктності та визнання, пише: «Суб'єктом міжнародного права є утворення, яке здатне мати міжнародні права та зобов'язання, а також захищати свої права шляхом висунення міжнародних претензій» [7, с. 104].

Визнання УРСР в якості суб'єкта міжнародного права має критеріальне значення у взаємозв'язку з *de jure* припиненням існування СРСР та, відповідно, визнанням України як держави правонаступника

(Віденська конвенція про правонаступництво (ст. 11) щодо лінії державного кордону між Україною і Румунією. В основі визнання державних кордонів – положення Паризького мирного договору СРСР з Румунією (набув чинності 15 вересня 1947 р.) згідно з якими до складу Української держави були включені українські етнічні землі – Північної Буковини і Південної Бессарабії. Українська РСР ратифікувала мирний договір з Румунією 13 вересня 1947 р. [8].

На думку автора, сутність особливостей механізму міжнародно-правового регулювання обумовлена наявністю таких складових елементів: а) двосторонніх та багатосторонніх угод, договорів, конвенцій метою, яких є регулювання міжнародних відносин; б) наявністю політичної волі учасників на виконання міжнародних договірних зобов'язань; в) існуючим балансом політичних взаємних інтересів акторів міжнародних відносин, який виступає у формі рівноправних прав та зобов'язань; г) наявністю міжнародних організаційно-правових, судових та інституційних механізмів, які виступають юридичною основою для впровадження політичних домовленостей [порівн.: 9, 5; 10, 330].

За період проголошення незалежності України створена договірна основа міжнародних відносин з іншими членами міжнародного співтовариства, включаючи сусідніми прикордонними державами, включаючи відповідний механізм міжнародно-правового регулювання [11; 12]. У цьому зв'язку особливого юридичного значення набувають універсальні міжнародні договори, включаючи Статут ООН [13], Декларацію про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин та співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН (1970 р.) [14], Заключний акт Ради з безпеки та співробітництва в Європі 1975 р. (т. зв. «Гельсінський акт») [15], які є складовою механізму міжнародно-правового регулювання міжнародних відносин Україна – Румунія.

У контексті формування механізму міжнародно-правового регулювання взаємовідносин Україна – Румунія концептуальне значення набуває рішення Міжнародного суду ООН по справі про делімітацію континентального шельфу та виключних економічних зон України і Румунії у Чорному морі, яка за ініціативою Румунії була передана у 2004 р. на розгляд до Міжнародного суду ООН [16].

У зв'язку з цим презюмується питання: чи здатний механізм міжнародно-правового регулювання здійснювати свою основну функцію, спрямовану на ефективне врегулювання регіональних міжнародних відносин та стабілізацію добросусідських мирних відносин, включаючи попередження можливих міжнародних конфліктів?

Професор В. А. Василенко у Міжнародному Суді ООН у Гаазі у справі «Румунія проти України» або про делімітацію континентального шельфу та виключних економічних зон України та Румунії у Чорному морі заявив: «п. 6. По-перше, я маю підкреслити, що проблема, яку Сторони погодилися передати на розгляд Суду, – це проблема делімітації континентального шельфу та виключних економічних зон. Вона не стосується територіального суверенітету над островом Зміїний або над будь-якою іншою територією. Між Сторонами не існує невирішених проблем, що стосуються територіального суверенітету...» [17]. Відомий румунський політик Адріан Северін стверджував, що рішення Міжнародного суду ООН, по-перше, буде справедливе й обґрунтоване, від якого виграють обидві сторони, незалежно від того, на чію користь воно буде ухвалене. По-друге, остаточне вирішення цього територіального спору дозволить Румунії й Україні сконцентрувати свої зусилля на проблемах безпеки і стабільності в Чорноморському регіоні у більш широкому аспекті [18].

3 лютого 2009 року Міжнародний суд – головний судовий орган Організації Об'єднаних Націй – виніс рішення у справі делімітації морських просторів у Чорному морі (Румунія проти України). У своєму рішенні Суд відзначає, що «Румунія звернулася до Суду на основі Статті 36, параграфу 1 Статуту Міжнародного Суду та компромісного положення параграфу 4 (h) Додаткової Угоди, укладеної відповідно до Статті 2 Угоди про добросусідство та співробітництво від 2 червня 1997 року. 3 компромісного положення впливає, що дві умови повинні бути виконані для того, щоб якась із Сторін могла передати справу до Суду. Перша умова – жодної угоди про делімітацію, укладеної «протягом достатнього періоду часу, але не більше 2 років» після початку переговорів. Друга умова – Договір про режим державного кордону повинен набрати чинності. Суд відзначає, що ця умова була також дотримана, вищезгаданий Договір набрав чинності 27 травня 2004 року. Однак Суд відзначає, що Сторони мають розбіжності стосовно межі юрисдикції Суду в цій справі (параграф 22). Суд звертає увагу, що всупереч заявам України, немає жодних перешкод для юрисдикції Суду – отже, зона проведення кордонів може підлягати делімітації між з одного боку – виключною економічною зоною та континентальним шельфом однієї Держави, та з іншого боку, територіальним морем іншої Держави біля її берегового кордону (параграф 30)» [19].

Стосовно юридичної оцінки винесеного рішення є всі підстави звернутися до коментаря рішення Суду, сформульованого Уповноваженим України у Міжнародному Суді ООН, В. А. Василенком, який зазначив: «Насамперед підкреслюю: як і очікувалося, рішення Суду є компромісним. Суд не підтвердив ні лінію розмежування, яку пропонувала

Румунія, ні ту, яку обстоювала Україна. Важливо зазначити, що рішення Суду було одностайним. ... Суд об'єктивно й виважено підійшов до оцінки аргументів обох сторін...» [20].

Рішення Міжнародного Суду ООН у справі про делімітацію континентального шельфу та виключної економічної зони між Україною та Румунією доводить, що міжнародне право за умови наявності доброї волі зацікавлених сторін свою функцію урегулювання міжнародного спору виконало.

Автор цього дослідження не ставить перед собою завдання давати оцінки юридичного характеру історичним подіям. Практика міжнародних відносин показує, що історія будь-якого питання міжнародних стосунків засвідчує наявність єдиного критерію оцінки – це історична практика. Політична оцінка рішення Міжнародного Суду ООН, у Гаазі у справі «Делімітації морських просторів у Чорному морі (Румунія проти України)» приречена на постійну зміну акцентів, залежно від часу та сторони, яка буде коментувати його. Це стосується і юридичних коментарів справи [21].

Міжнародно-правовий статус сучасного транскордонного та міжтериторіального співробітництва України з Румунією, а також з іншими сусідніми прикордонними державами визначається на основі практично сформованих міжнародно-правових механізмів у рамках Європейської Рамкової Конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями (Madrid, May 1, 1980р.), Додаткового Протоколу (ETS No 159, Strasbourg, November, 1995) та Протоколу № 2 (ETS No 169, Strasbourg, May, 1998, ратифікованих двосторонніх договорів про державні кордони з Румунією, а також двосторонніх міжнародних договорів у сферах економічних, екологічних, гуманітарних спільних проектів, які є реальними юридичними механізмами у процесі європейської інтеграції [22].

Дослідження механізму міжнародно-правового регулювання двосторонніх відносин Україна – Румунія обумовлює пошук прагматичних правових орієнтирів для попередження проблемних питань, що ускладнюють добросусідські відносини. На нашу думку, такими засобами можуть бути укладення рамкових договорів з ЄС учасником, яких є Румунія з питань захисту іноземних інвестицій на основі впровадження принципу національного режиму та дотримання державних гарантій; врегулювання суперечностей між державами-учасницями та, стосовно інвестицій, між інвесторами та країною, що їх приймає. Створення таких рамкових правових механізмів ЄС – Україні відбулося у енергетичному сегменті співробітництва на основі Договору до Енергетичної Хартії та Енергетичного співтовариства. Україна, подібно державам-членам ЄС, підписали Договір до Енергетичної

хартії (ДЕХ) [23]. Україна стала членом Енергетичного співтовариства (також званий як Європейське енергетичне співтовариство) [24].

На думку автора, ефективність механізму міжнародно-правового регулювання міжнародних двосторонніх відносин Україна – Румунія обумовлений сучасним статусом правосуб'єктності Румунії – члена Європейського Співтовариства та НАТО і обсягом набутих міжнародних прав та відповідних зобов'язань, пов'язаних з членством у вказаних міжнародній та військово-політичній організаціях. Відповідно ці правові обставини є визначальними для подальшого визначення пріоритетів розвитку двосторонніх добросусідських відносин.

Таким чином, діючий механізм міжнародно-правового регулювання сучасних міжнародних відносин Україна – Румунія може слугувати правомірним критерієм аналізу прогнозованих можливостей правового врегулювання наявних проблем і попередження потенційних міжнародних конфліктів засобами міжнародного права в інтересах забезпечення міжнародної стабільності в регіоні.

Література:

1. Див.: Віднянський С. В. Українсько – румунські відносини в загальноєвропейському контексті // Розбудова держави. – 1997. – № 7. – С. 87 – 92; Григоришин С. И. Некоторые аспекты формирования нового внешнеполитического курса Румынии // Политические исследования. Вып. I. Черновцы, 1998; Кіш Є. Б. Політико-правова основа нового європейського кордону: історичний досвід та сучасні проблеми // Персонал. – 2004. – № 3. – С. 8-14.; Круглашов А., Герман М. Проблемні питання сучасних українсько-румунських стосунків (Частина 1) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dc-summit.info/proekty/ukraina-rumuniya-moldova/1356-problemni-pitanya-suchasnih-ukrainskorumunskiv-2.html>; Проблемні питання сучасних українсько-румунських стосунків (Частина 2) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dc-summit.info/.../1356-problemni-pitannja-suchasnih-ukrainskorum>; Кияк Т. Амбітний і конфліктний сусід. Деякі проблемні аспекти сучасних взаємин між Україною та Румунією // Українське слово. – 20 червня. – 2002 – С. 9; Weber H. Die Bukowina in Zweiten Weltkrieg // Volkerrechtliche Aspekte der Lage der Bukowina im Spannungsfeld zwischen Rumannien, Sowietunion und Deutschland. – Berlin, 1972. Оп. cit. – С. 9; Шемякін О. М. Острів Зміїний: проблеми делімітації морських просторів // Правова держава. вип. 16. – К: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2005. – С. 473 – 480; Ермолаев А. НАТО и ЕС поддерживают Румынию в деле пересмотра украинских границ. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.regnum.ru/news/1058515.html>; Копійка В. В. Проблема подолання суперечностей у позиції ЄС щодо країн ЦСЄ // Європейський Союз: Досвід розширення і Україна. – К., 2005. – С. 244-281.

2. Resolutions adopted by the General Assembly at its 52nd session: (numerical sequence in reverse order). [Електронний ресурс]. – Access regime: A/RES/52/1, A/RES/52/252. – // <http://www.un.org/depts/dhl/resguide/r52.htm>.
3. Лошаков А. А. Тенденции и противоречия румынско-украинских отношений в период президентов И. Илиеску и Э. Константинуеску. – С. 204-208; [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://litopus.org.ua/ukrxxr/a11.htm>; Украина во внешнеполитических концепциях Румынии [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://history.tuad.nsk.ru>. – С. 6.
4. The Nature of International Law // International Law. Cases and materials. Third edition by Louis Henkin, Columbia University, School of law, Richard Crawford Pugh, Schachter, Hans Smit, Columbia University, School of law; American Casebook Series; West Publishing Co, St. Paul, Mnn., 1993. – P. 1043.
5. Ibid., pp. 536 – 543; Талалаев А. Н. Правопреемство государств // Международное право/ Под ред. Г. И. Тункина. – М., 1994. – С. 98; Лукашук И. И. Международное право. Общая часть. – М., 1999. – С. 322-328; Міжнародне право. Основи теорії. За ред. В. Г. Будкевича. – К. : Либідь, 2002. – 366-371.
6. Vienna Convention on Succession of States in respect of Treaties 1978. Done at Vienna on 23 August 1978. Entered into force on 6 November 1996. UN, Teraty Series, vol. 1946, p. 3. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://untreaty.un.org/cod/avl/ha/vcssrt/vcssrt.html>. Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 41. – Ст. 601. Міжнародне право в документах/ За заг. ред. М. В. Буроменского. – С. 8-13.
7. Броунли Я. Международное право (в двух книгах). Книга первая. пер. с англ. – С. Н. Андриянова. – М. : Прогресс, 1977. – С. 104.
8. Мирний Договір з Румунією (Париж, 10 лютого 1947 р.) // Сборник действующих договоров, соглашений и конвенций, заключенных с иностранными государствами. Вып. XIII. – М., 1956. – С. 203-234.
9. Лукашук И. И. Механизм международно-правового регулирования. Киев: Вища школа, 1989. – 164 с.
10. Динис Г. Г. Статус та перспективи відносин між Україною та Вишеградською четвіркою: механізм міжнародно-правового регулювання. Часопис Київського університету права. – № 4. – 2010. – С. 328-336.
11. Договір про відносини добросусідства і співробітництва між Україною та Румунією. (Договір ратифіковано законом № 474/97-ВР від 17.07.97). Також, див.: Agreement Additional to the Treaty on the Relations of Good Neighbourliness and Co- Operation between Romania and Ukraine, concluded by exchange of letters between the Ministers of Foreign Affairs of Romania and Ukraine, done on 2 June 1997; 2159 United Nations Treaty Series 357 (Romanian letter), 363 (Ukrainian counterpart). <http://www.haguejusticeportal.net/index.hp?id=10407>

12. Договір між Україною та Румунією про режим українсько-румунського державного кордону, співробітництво та взаємну допомогу з прикордонних питань. Договір ратифіковано Законом № 1714-IV (1714-15) від 12.05.2004, ВВР, 2004, № 35, ст. 417).
13. Устав Организации Объединённых Наций [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.un.org/en/documents/charter/index.shtml>.
14. UN General Assembly, Declaration of Principles of International Law Concerning Friendly Relations and Co-operation Among States in Accordance with the Charter of the United Nations, 24 October 1970 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.unhcr.org/refworld/docid/3dda1f104.html>[accessed 19 February 2012].
15. Заключительный акт Совещания по безопасности и сотрудничеству в Европе (Хельсинки, 1 августа 1975 года). Сборник действующих договоров, соглашений и конвенций, заключенных СССР с иностранными государствами. Вып. XXXI. – М., 1977. – С. 544-589.
16. International Court of Justice. Application. Instituting Proceedings, 16 September 2004. Maritime Delimitation in the Black Sea. (Romania v. Ukraine). – available at: <http://www.haguejusticeportal.net/index.php?id=10407>
17. Виступ Уповноваженого України у Міжнародному Суді ООН з питань делімітації морських просторів у Чорному морі Посла проф. В. А. Василенка. 18 вересня 2008. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mfa.gov.ua/mfa/en/publication/content/19951>.
18. Северін А. Від мирного вирішення територіального спору виграють і Україна і Румунія [Електронний ресурс] / Адриан Северін // Дзеркало тижня. – 2008. – № 35, 20 вересня. – Режим доступу : http://dt.ua/POLITICS/vid_mirnogo_virishennya_teritorialnogo_sporu_vigrayut_i_ukrayina_i_rumuniya-54864.html.
19. International Court of Justice. Reports of Judgments Advisory Opinions and Orders. Maritime Delimitation in the Black Sea. (Romania v. Ukraine). – Judgments' of 3 February 2009. available at: <http://www.icj-cij.org/docket/files/132/14987.pdf>.
20. Силіна Т., Василенко В. У дипломатії і міжнародному праві не можна оперувати категоріями «перемог» і «програшів» // Дзеркало тижня 4 (732) 7-13 лютого 2009 р.
21. Україна задоволена, що Гаазький суд визнав Зміїний островом (Заява заступник міністра закордонних справ України О. Купчишина). 03.02.2009 13:56. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.unian.net/ukr/news/news-298644.html>.
22. Динис Г. Г. Концептуальні основи транскордонного співробітництва України з сусідніми європейськими державами: міжнародно-правовий аспект // Наукові записки «Транскордонне співробітництво у контексті перспектив європейської інтеграції

України». Серія «Політичні науки» – Острого: В-во Національного університету «Острозька академія». – Вип. 4. – 2010. – С. 20-40. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.eprints.oa.edu.ua/843/1/NZ_polit_Vur_4.pdf.

23. Договір до Енергетичної Хартії та Заключний акт до неї. Договір ратифіковано Законом № 89/98-ВР (89/98-ВР) від 06.02.98) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/en/995_056.
24. Договір про заснування Енергетичного Співтовариства, 25.10.2005. // http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_926: Протокол стосовно приєднання України до Договору про заснування Енергетичного Співтовариства, 24.09.2010 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : // <http://www.energy-community.org/pls/portal/docs/7281177.PDF>.

УДК 342.1/4(479.24).001.11

Рагимли Л. Э., Бакинский государственный университет

ПРИНЦИП РАВНОПРАВИЯ В АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ РЕСПУБЛИКЕ: ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ

У статті розглядається конституційний принцип рівноправності як один з базисних і стрижневих принципів правового положення особистості. Тут також розкриваються закріплені в Основному Законі Азербайджанської Республіки основні конституційні положення про рівноправність.

В статье рассматривается конституционный принцип равноправия как один из базисных и стержневых принципов правового положения личности. Здесь также раскрываются закрепленные в Основном Законе Азербайджанской Республики основные конституционные положения о равноправии.

This article describes the constitutional principle of equality of rights as one of the basic and important principle of the legal status of personality. At the same time the fundamental constitutional regulations on equality of rights that are reflected in the Basic Law (Constitution) of the Republic of Azerbaijan were also described in the article.

Глобальные политические изменения, имевшие место в начале 90-х годов XX века, и обретение в 1991 году независимости способствовали развитию в Азербайджанской Республике современного демократического общества и принятию 12 ноября 1995 года новой Конституции, которая была разработана с учетом конституционного опыта ведущих демократических стран мира и явилась основным